

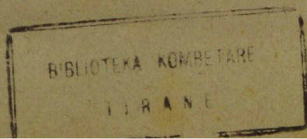

Nji shetí në katundin t' êm

Brî nji moje, larg katundit të vendlindjes s' eme, shetitëshe nji ditë prej ditësh si i trazuem e i turbulluem. M' u dukëte se guhatësh flakë e shkndija prej gojës e prej rradakes. Pêsë hapa pertej meje u gjëshin vorresat e gjyshave, të katragjyshave e të breznive të largta deri n' Ilir. Bashkë me ta pushoshin edhë eshtnat e ushtarve të huej, osmanllí e fatosa deke të kombeve tjera. M' u lypte pak kohë per me kapë në dorë rradaket e me i analizue per të pá se shka ka hjedhë era nder këto vise. Permbi rrasat e vorreve asnji shkrim nuk mujte me më diftue se kush pushotë n' ato rra-maje të vjetra. Ishin mâ fort të vjetra se të reja, pse pûnët e reja janë të merzitetshme e të papëlqyeshme në katundin t' êm. Mandejë kuj i epet me lexue, me analizue, me këqyrë me lente germallet e tepricat, kundra të cillave lufton qiella, toka e deri nieri? Un kishem nevojë me folë, me xjerrë ato rradake e kaptina per me i bâ me më folë! Me folë po, me folë me të dekun e me të shuem! Kujë kjo pûnë do ti duket çudë? Me pasë per të kapë per kravate nji të veshun mirë e me i thanë: Më fol! Fol, se due me dijtë shka jé, shka bân, a k zêmer, a ndien, a vrret ndergjegja e yte, shka do të më pergjegjte? Shka do të më pergjegjte! Fjalë deke, ase fjalë të shami e perbuzje! Do të kqyrte a thue mos i u ngjitë der-gja, mos e pau sýni i keq, mos po shkon nder të dekun!

Un kishem û e et, dishroshe me folë n' at ditë po shí me njata me të cillt nuk flitet. Në skeletin e tyne të grimë t' irnuem, në rradaken e tyne birue prej mîsh e mbetë e zgavrrueme prej trûsh e sýsh, do të shihshe se çë njieri ásht kenë, sa të lana, trû ase krunde ka pasë në radeke e a thue sýt e tij kan pa mirë ndonji herë. I dekuni do të pergjegjete! Të dekunit m' at ditë do të më flitshin. Mandej me dorë xha-

hile, me gishta si t' orlit shkova tue shbirue e tue kerkue pale a kishin pasë zemer nen krahnuer a por ishin le e rritë si lule ezotike per me kalue mandej në mbretnin e dekës per pa pasë shue ase terë nji lot, per pa pasë bâ nji veper të mirë. Nder eshten të brem, në kerdhoklla, nder tejza e pëjza të shpupluem o të bâmë hî u orvatshe per me xjerrë nji fjalë. Vesin e vertytin nder këto të mbeta do t' a gjëshe, pse natyrra thuhet se e ban e e çon nder eshten hanrakun ase vepren e mirë të kryeme në ket botë.

Prej analizimit t' imtë ushtrua n' at gropë në mjes të jetës e të pajetës, në mjesë të pluhnit e kocave, edhë po s'më duel me i bâ me folë, me më kuptue, do t' i bâj nemosë me më diftue se kush janë. Kam et me dijtë se kush janë! Due me pa se kush pushon brî gjyshave të mí e se prej kahë kan ardhë. I shpervjelun deri nder cepa të krahve, tue gropue neper rropullina, pluhnaje, hanraqe e tue xjerrë jashtë koka, vorba, poça e rradake të bardha, shoh me nji herë se posë ndonji perjashtimi, vorret e katundit t' Ëm ishin vorre kombtare po, por të perzieme. Edhë u çudita! Tue këqyrë mâ imtë rradaket, ballnat e shtypuna e tue i rrokë me duer kirurgu e me vegla e piskrra, hetova se kishem perpara tipe të reja, tipe t' ardhuna, tipe të shartueme. Gjithshka në katund t' Ëm nuk ishte trashigim gjyshash. Pava rradake të hueja po, por pava sidomos rradake të shartueme, rradake qi nuk kishin dijtë m' u naltue kahë qiella e aq mâ pak m' u perkulë kahë i afermi, kahë vëllau i vet. Të gjitha, gati të gjitha m' u dukesin si të hupuna nder cepa të krahve! O ironí e idhtë e kohës! Deri krenat e të dekunve në mjes të krahve shtangue! Këta ndollte vetem në katund t' Ëm. M' u dukë se më luejti toka. Bír Ilirsh si ishem, nji supersticion depertoj nder dej të mí edhë m' u bâ se po lueshem me të dekun! Dhét e létë dý metrash m' u deshtë m' u urue 'dhë pagjë nën rrasë, mjaft qi mos të më trazoshin.

Plot trishtim e laçë at vend. Me flatrat e Hermetit, lajmues zotash të herëshem, fluturova mbí vise të largta e t' aferme të katundit t' Ëm oriental, perzie pak me oksidenta-

